

RUIMEL (F235 – F248)

Veldnaam : Rumelacha (698), Rumleos (739), Rumelo (1006), Rumelaer (1340), Rumel(l) (1449), Ruijmel (1741), Ruymel (1769), Rummel (1802), Ruimel (1870)

Aanduiding veldnaam voor : villa (698), foreste of foreest (1006), gehucht (1449), herscap (1465), heertganck (1741), kleine buurt (1802), kadaster sectiedel (1832), buurtschap (1952)

Samengestelde veldnaam woorden met Ruimel : Ruimelsche beemden

1. Haderik, zoon van Odo, schenkt aan Willibrord, abt van Echternach, al zijn bezittingen in de villa **Rumelacha**, als ook in Datmunda en Tadia.
Handschrift [eind 698 – eind 699]
A. Gotha, Forschungsbibliothek, cod, membr. I 71 (= Liber aureus Epternacencis) fol. 31v, einde 12e eeuw.
De plaatsnamen zijn, mede door de aard van de tekstoverlevering, niet met absolute zekerheid te identificeren.
P. Sprenger de Rover heeft in Brab. Heem III (1951) p. 50-65 **Rumelacha met Ruimel**, Datmunda met Gemonde en Tadia met Teede geïdentificeerd, waarin hij door Gysseling, Top. Wbk is gevolgd. Zie hierover ook F.W. Smulders, Brab. Heem III p. 82-83 en IV p. 29-31. Het bestaan van Echternachse cijnsen te St. Michielsgestel, terwijl er geen voorkomen in de door Wampach genoemde plaatsen (Rumlingen, Tadler en Gmund), en verder de dichte ligging van **Ruimel**, Teede en Gemonde onder St. Michielsgestel pleiten sterk voor de Noordbrabantse opvatting.
Bron : Oorkondeboek van Noord-Brabant tot 1312 I De Meierij van 's-Hertogenbosch. Bewerkt door Dr. H.P. Camps 1979 (oorkonde 2)
2. Van dezelfde Heilige is bekend, dat hij op 29 Mei van een ongenoemd jaar (in ieder geval voor zijn dood in 739 ter ere van St. Paulus een kapel wijdde ‘in **Rumelos**’
Bron : Inventaris van het Archief der Gemeente St Michiels Gestel, pag 8 ,door Drs.C.Th.Kokke, met een verwijzing naar , H.A. Wilson, The Calendar of St. Willibrord, London 1918 pl.V “dedicatio basilicae sancti Pauli in **rumleos**”.
3. Ansfried, bisschop van Utrecht, schenkt aan het door hem gestichte klooster op de Horst bij Amersfoort verschillende goederen, waaronder de helft van de tol en de munt te Vught en van het foreest te **Ruimel (Rumelo)**, alsmede de vierde part van het bos van Fughtroute [1006 november 18]
Opmerking : sommige onderzoekers zeggen dat deze oorkonde vals is
Bron : zie 1 (oorkonde 27)
4. Bernold, bisschop van Utrecht, oorkondt dat hij in het zuidelijk deel van de stad een klooster heeft laten bouwen (de St.-Paulusabdij), en bekrachtigt alle schenkingen door zijn voorgangers, Ansfried en Adelbold, aan de monniken aldaar gedaan waaronder de helft van de tol en de munt te Vught en van foreest te **Ruimel**, alsmede de vierde part van de silva in Uothenholt [1050 juni 26]
Opmerking : Het stuk is een falsum
Bron : zie 1 (oorkonde 29)
5. Schepenen van 's-Hertogenbosch oorkonden dat Eustatius van Brakel, ridder, en Helyas Pannicida (=Wantsnijder), goederen op de Donk (onder Den Dungen), die eertijds van de heer van Batenborg waren, voor 55 pond 's jaars in erfpacht gegeven

hebben aan Jan, zoon van Rutger van Eikendonk, en Arnold de Fine (=Van den Einde) uit **Ruimel** . [1308 december 13]
Bron : zie 1 (oorkonde 770)

- 6 fol. 32 Ghestel, betaald 1340 t/m 1351
37 de weduwe van Wilhelmus Mutsart, 12 nieuwe schellingen
betaald :1340 t/m 1351, behalve in 1343 en 1344

38 dezelfde, 6 nieuwe schellingen
betaald : 1340 t/m 1351, behalve in 1343 en 1344
39 dezelfde, 2 nieuwe schellingen en 8 nieuwe penningen van den **Rumelaer**
Bron : 's Hertogs tienduizend bunders > Het Cijnsboek van de hertog voor de Meierij van 's-Hertogenbosch van 1340 Martien van Asseldonk
- 7 Gelofte ten overstaan van schepenen van St. Michiels Gestel door Wouter Stoep aan Aelbrecht Mutsaert van een jaarlijkse erfcijs, groot 1 pond Bosch paiement, verschijnende met Lichtmis en gaande uit een heikamp, gelegen aldaar te **Rumel**, ter plaatse op die Locart.
1394 Juli 8
Bron : Zie 2 pag. 92 en 93 Gedeponeerde Archieven A Archief van de Tafel hvan de H. Geest (Grote Armen, Burgerlijk Armbestuur) van St. Michiels Gestel 1342-1942 nr.1448
- 8 De oudste vermelding is van 1449, waar gesproken wordt van de “kercke van Sint Jans Evangeliste off. . . . van Sanctus Willibrordus in onse gehuchte van **Rumel**”
Bron: zie 2 pag 8, met verwijzing naar Jhr. Mr.A.F.O. vanSasse van Ysselt, De Ruwenbergen , Taxandria dl. 7 (1900) pag 12
- 9 In 1465 wordt het “herschap **Rumell**” vermeld. Gedeponeerde Archieven A no 1456. In St. Oedenrode worden zij hoeken genoemd. Mommers, St. Oedenrode dl. I, p.6 en 15. I St. Michiels Gestel komt de naam slechts zelden voor.
Bron : zie 2 pag. 34
- 10 Vestiging te overstaan van schepenen van 's-Hertogenbosch door Petrus en Adriana, kinderen van Nycolaus, zoon van wijlen Wilhelmus Janszoon, ten behoeve van Johannes, zoon van Rutgher Jansz van een jaarlijkse erfcijs van 1 1/2 Carolusgulden, verschijnende St. Egidiusdagen gaande uit 2/4 delen van een huis, erf, tuin en erfenis, groot 12 lopense, gelegen in de parochie van St. Michiels Gestel, ter plaatse **Rumel**, en uit 2/4 delen van een stuk bouwland groot 8 lopense ,gelegen als boven ter plaatse die Lokart, nadat genoemde Nycolaus van zijn vruchtgebruik op die goederen afstand heeft gedaan.
1537 Aug. 28.
Bron : Zie 2 en 6 pag 95
- 11 Hier volgen de hujsen welcke staan in den derden en laatste heertganck van **Ruijmel**, Pleijn en Dugense Cant
Bron : Gemeentearchief St. Michielsgestel , RANB 5039, inv.nr 0103 lijst van huisnummers van 1741
- 12 1750 **Ruijmel**
Bron : Archieven van de RAAD- en REKENKAMER Bergen op Zoom nr. 2801 Cijnsboek

13 **Ruymel**

Bron : Caarte Figuratief van de grondheerlijkheid St. Michiels Gestel, Oud en nieuw Herlaar en Geemonde van 1769 door J.F. van de Weijer

14 Men heeft verscheidene Buurten, waaronder de kleine Buurt **Rummel**, ten noordwesten van dit Dorp gelegen, het opmerkelykste is , dewyl men aldaar enige Romeinsche oudheden, te weten een Traanfleschen en enen Offer- of Outersteen, gevonden heeft.

Bron : Geschied- en Aardrykskundige BESCHRYVING DER STAD EN MEIERY VAN 's-HERTOGENBOSCH door Steph. Hanewinkel 1803

15 Het gehucht **Ruimel**, in de XVI eeuw Rumel en vroeger **Rumelo** geschreven, kan zijn naam ontleenen aan “rum” (2) ruim en “lo” Bosch, en niets anders dan eene ruime, uitgestrekte boschaadje beteekenen. Het Bosch of foreste in Rumelo werd ten jare 1006 door Ansfried bisschop van Utrecht aan het Benedictijner-klooster Hohorst bij Amersfoort geschonken. (3) Volgens meer gemeld pouillé van 1520 was de kapel daar ter plaatse aan den H. Joannes toegewijd, en was daarin eene wekelijksche Mis gesticht met de inkomste van 40 pond pajment ; (4) een ander poillé van 1558 vermeldt den H. Johannes Evangelist als beschermheilige. (5) De standplaats van dit bedehuis is nog heden ten dage in den zoogenaamden Kapelberg bekend gebleven. In een privilegie-brief van 24 junij 1531 spreekt men van de kerk van St. Willibrordus in het gehucht **Rumel** in de heerlijkheid Gestel bij Herlaar. Welligt droeg de St. Janskapel den naam van St. Willibrorduskapel , omdat zij eerst aan den H. Willibrord en later aan den H. Joannes was toegewijd, of wel omdat de kapel tot eene grijze oudheid opstijgt, vermits zij van duifsteen was gebouwd, en men dezelve aan de tijden van den H. Willibrord heeft willen verbinden. Indien zij van het begin der VIII eeuw dagteekent, dan zal men eerst aan eene houten kapel te denken hebben, die daár door den H. Willibrord of volgelingen werd opgeslagen om het heidendom daaronder te begraven. Deze bloote gissing vindt eenigen schijn, omdat ten jare 1683 in den kapelberg een steen met het volgende opschrift gevonden is : “C. Januarinus-Sextus-Interpres-Vivus.Sibi-Fecit”, waarvan de vertaling luidt : “Cyrus Januarinus Sextus, de tolk, heeft zich dit (gedenkteeken) bij zijn leven opgerigt”. Drie jaren later werd een witte gelofte- of altaarsteen, aan Hecules toegewijd, met het volgende verminkt opschrift uitgegraven :acusano (Magnusano) Herculi-Sacru (sacrum) Flavius-Vihtirmatis Fil (filius)-S. mmus (summus) Magistra (magistratus) – ivitatis (civitatis-volkstam) Batavor (Batavorum) V.S.L.M..(6) Bij latere opdelvingen en wel in het jaar 1839 met zorg gedaan, heft men in den heuvel geene Romeinse oudheden meer ontdekt.

(2) Weiland. Woordenb. woord “ruim”

(3) Hist. Genoots. Utrecht. Codex dipl. 1853 p.166. Vidimus-brief van 1050.

(4) Archief St. Pieter 's Bosch.

(5) Analectes I. 260.

(6) Dr. C.R. Hermans. Mengelw. I.305-A.J. van der Aa art. Kapelberg

Bron : L.H.C. Schutjes. Geschiedenis van het Bisdom 's Hertogenbosch, St. Michiels Gestel 1870-1876 dl V

16 **Ruimel**, sectiedeel van Sectie Gestel kaart F1

Bron : Kadasterkaarten 1832

17 78 **Ruimel**

De kadastrale benaming van deze buurtschap kan behouden blijven, te meer daar deze ook in de volksmond gebruikelijk is.
Bron : Raadsbesluit 16 september 1952

Sint-Michielsgestel 20 januari 2005 JvV